

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računari naročnino z ozirom na višokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje števe 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 250 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 10.

V Ptuj v nedeljo dne 7. marca 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska.

Boji v Karpatih; 2000 Rusov vjetih. — Bitka pri Stanislavu traja naprej. — Boji pri Tarnowu. — Rusi mobilizirajo 55-letne domobrnce. — Obstreljevanje Dardanel. — Blokada Anglije: 15 angleških parnikov v enem tednu potopljenih. — Japonci zasedli Mačang in Fuču.

Najnovejši telegrami.

Iz avstrijskega severnega bojišča.

Dunaj, 2. marca. (Uradno). V zapadnem delu Karpat smo imeli vspešne boje in smo si osvojili več važnih ruskih postojank.

Vjeli smo 19 ruskih oficirjev, 2000 mož ter zajeli mnogo vojnega materiala.

V prostoru južno od Dnjestra pritegnili so si Rusi novih vojnih moči in se ondi sedaj bijejo ljuti boji. Vsi sovražni napadi na naše postojanke so se izjalovili in sovražnik je imel od njih le težke izgube.

V Zapadni Galiciji in na Poljskem bili so zadnje dni le artiljerijski boji.

Dunaj, 3. marca. (Uradno). V Karpatih zapadno od prelaza Uzsok trajajo boji v večjem obsegu naprej; gre se za posest važnih višin v ozadju. Več ruskih protinapadov je bilo krvavo odbitih. Dosegli smo v teku dneva v bojni črti nove lokalne vspehe.

Pri naskoku neke višine severno Čisna vjeli smo 400 Rusov.

V južno-vzhodni Galiciji bil je na celi bojni fronti srdit boj.

Ob Dunajecu in na Rusko-Poljskem se ni pripetilo kaj posebnega.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Bitka pri Stanislavu.

Vojni poročevalci brzojavljajo, da traja bitka pri Stanislavu z nezmanjšano silo. Rusi dobivajo še vedno ojačenja, vendar so naše čete doslej odbile še vse ruske napade. Momentani položaj bitke je za nas ugoden, naše čete so pridobile zopet nekoliko prostora. Z veliko silo se bije boj tudi zahodno od prelaza Uzsok ter so naše čete pri tem dosegle večje uspehe.

„A Nap“ poroča tudi, da zbirajo Rusi ob Dnjestru in pri Stanislavu silne čete ter skušajo paralizirati naše napade s protinapadi. Južno od Dnjestra pri Stanislavu je dobila bitka že tak obseg, kakor začetkom vojne, ko so si stale čete še v ravnini nasproti.

Boji pri Tarnowu.

O bojih pri Tarnowu poročajo poljski listi po ruskih virih: Skoro neprenehoma je slišati v Tarnowu gmenje topov in tudi pokanje pušk. Mnogo hiš v sosednjih krajih je razdejanih. Večina prebivalcev Starega Tarnowa je zbežala. V mestu so prodajalne zaprte in večina stanovanj je zapuščena. Skoro vsak dan nabijajo na cestah nove razglase za prebivalstvo. V mestu vlada silna druginja, ker iz Rusije ne prihajajo živila. Žemlja stane 40 kopejk, rogelj čokolade 50 kopejk. Za razsvetljavo imajo samo sveče, funt sveč stane 40 do 50 kopejk. Povsod razvaline.

Rusija mobilizira rezerviste do 55. leta.

Iz „Zürich-a“ se poroča: V Švici se nahajajoči ruski domobranci rezervisti prvega razreda do 55. leta morajo odriniti do 13. marca pod orožje.

Tursko poročilo o obstreljevanju Dardanel.

Carigrad, 2. marca. (Kor. ur.) Veliki glavni stan poroča: Sovražno brodovje je večeraj nadaljevalo s počasnim ognjem proti baterijam Sedil Balu. Poskusi sovražnika, da bi na gotovih točkah izkrcal čete, so se izjalovili. Konečno so naše baterije zadele pet sovražnih oklopnih, ki so streljale proti drugim našim baterijam in jih prisilile, da so se umaknile.

Japonski-kitajski spor.

Milan, 1. marca. Listi poročajo iz New-Yorka: Japonske čete so zasedle severno od Port-Arturja Mačang in Fuču, ki ležita na kitajskem ozemlju. Japonci javljajo, da morajo v navedenih krajih ščititi japonski trgovinski naselbini.

Iz nemških bojišč.

Po zaključku našega lista števe 9 smo prejeli sledeči telegram:

Berlin, veliki glavni stan, 25. februarja. Vzhodno bojišče. Boji ob Njemenu, Bobru in Narewu se nadaljujejo. Trdnjavi po-

dobno mesto Praszysz so vzhodno-pruska rezervna krđela po trdovratnih bojih z naskokom vzela; čez 10.000 vjetih, 20 topov, velika zaloge strojnih pušk in mnogo druge oprave je nam prišlo v roke. V praskah severno od Visle vjeli smo v zadnjih dneh 5.000 Rusov. Na Poljskem južno Visle zavzeli so Rusi s peterno premočjo fort Modily blizu Bolymova. Spomina vredno je, da je pri Augustowa vjeti ruski poveljnik 57. rezervne divizije nemške oficirje vprašal ali je resnično, da bodejo Nemci oblegovani Antwerpen skoraj zavzeli. Ko se mu je nato o položaju na zapadu raztolmačilo, ni hotel verjeti, da bi bili Nemci že na francoskih tleh.

Najvišje armadno vodstvo.

Berlin, Wolffov biro, 3. marca. Veliki glavni stan:

Vzhodno bojišče. Pri Grodnu je položaj neizpremenjen. Južno-vzhodno Augustowa skušali so Rusi prodreti čez Bobr, a so bili s težkimi izgubami odbiti ter so nam prepustili 1.500 vjetih. Posamezni napadi severno-vzhodno Lomze so se decela ponesrečili. Južno Myszienec smo se malo umaknili pred rusko premočjo. Več ruskih ponočnih napadov vzhodno Plocka smo odbili.

Zapadno bojišče. Z bojišča na francoskih tleh se neprenehoma poroča o nemških vspehah. Francozi izgubijo eno postojanko za drugo, med kojimi jih je prav mnogo zelo važnih, kar se bode še le pri nadaljnjih bojih prav izkazalo. V gozdnatih Vogezih so operacije silno težavne, posebno v ofenzivi, v kateri so Nemci že od začetka vojske. V severnih delih dežele pa zopet mnogostevilni kanali in močvirnati kraji otežujejo erno prodiranje, toda vkljub vsem tem oviram Nemci vsepovsodi trajno napredujejo. Popisa posameznih prask in imena krajev, kjer so se vršile, ne bomo priobčevali, ker bi to naše čitatelje itak ne zanimalo.

Nemški pomorski boji proti Angliji.

V prvih osmih dneh je boj na morju zahteval kot žrtve 15 angleških ladij in sicer so te: „Dinorah“ (potopljena 19. febr.) „Cam-

Straschill'ova grenčica iz zelenjave povzroči moč in je vsled tega pri večjem telesnem naporu

neobhodno potrebna.

Zato je je priporočati zlasti za turiste, lovce, vojake, romarje itd.

banc" (20. febr.), brezimen angleški parnik za prevoz premoga (20. febr.), „Kembland“ se od nastopa vojnje pogreša, istotako „Maggie Barrat“, „Downshire“ (21. febr.), parnik za transport vojaštva „št. 192“ (22. febr.), „Oakley“ (23. febr.), „Branksome“ (23. febr.), „Deptford“ (24. febr.), „Western Coast“ (24. febr.), „Rio Parana“ (24. febr.), „Harpalion“ (24. febr.), Vojaški transportni parnik s 1800 možmi (24. febr.) in nek angleški parnik za prevoz premoga (25. febr.).

To je toraj število parnikov, katere je Anglija izgubila v samo osmih dneh, odkar je od Nemčije napovedana pomorska vojska začela (18. febr.) kazati svojo resnobljost. Najbrže je pa število potopljenih angleških ladij še mnogo večje, kajti izposlani nemški podmorski čolni se še niso vrnili, da bi o svojih uspehih poročali.

Jadransko morje je za naše sovražnike nevarno.

Da je za naše sovražnike nevarno, po Jadranskem morju iztikati, so se menda že do dobrega prepričali. Najprvo so naši vjeli nek francoski podmorski čoln ter njegovo posadko kot vojne vjetnike internirali. Nato je naš podmorski čoln torpediral francosko oklopnico in jo težko poškodoval, da je postala — vsaj za nekaj časa — za nadaljni boj nerabljiva.

Pred kratkimi dnevi pa je francoska torpedovka „Dague“ naletela na našo mino in se potopila; spremljala je francoski parnik, ki je imel naložena živila, namenjena svojim zaveznikom v Črnigori. „Dague“ je priplul že blizu luke (pristanišča) pri Bar u, ko ga je zadela omenjena usoda. 38 mož se pogreša, našli so najbrž vsi svojo smrt v mokrem grobu.

Naša slavna mornarica skrbno čuva avstrijske obali in marsikateri godrnjač mora priznati, da so bili milijonski izdatki za mornarične potrebščine resnično utemeljeni in — ne za prazen nič.

Medsebojno bombardiranje Zemuna in Belgrada.

Eugen Kronstein, hotelir v Zemunu, ki je došel v Maria-Theresiopel, pripoveduje sledeče:

V četrtek zvečer so padle prve srbske bombe v mesto Zemun. (Leži na avstrijskem obrežju Donave vstric Belgrada) Civilno prebivalstvo se je poskrilo v kletih. Tako tudi jaz v svoji. Ene srbska bomba razdjala je našo poštno poslopje, druga je zadela nadstropje mojega hotela.

V Zemunu je zavladala mrtvaška tišina. Vse luči po hišah in po ulicah morale so se ugasniti. Bombardiranje je včasih bilo najhujše, zopet pa je prenehalo. Ob svitu srbskih topov ni bilo več slišati.

Sedaj so povzle besedo naše težke baterije. Strahovito gromenje je pretresalo Zemun in v Belgradu se je več palač razsulo v groblje.

General in usmiljeni brat.

Resnična dogodba.
(2. nadaljevanje).

II.

Konečno prišel je dan javne izkušnje, katerega so se še pred kratkimi tedni tako neizrečno bali, a sedaj hladnokrvno pričakovali. Za pretežno večino slušateljev bil je še žalosten dovolj. Od štirideset je izkušnjo prestalo sedemintrideset tako, — da slabše skoraj ni bilo mogoče. Toda naši trije odgovarjali so na vsako jim stavljeno vprašanje urno in odločno, da so celo izpraševalca s svojimi odgovori presenetili. Knez Liechtenstein je izkušnji prisostvoval od kraja do nje konca ter se ponovno izražal, da je s temi tremi jako zadovoljen in da se jih hoče pri prvi priložnosti spomniti. Tem ostrije in grenkeje dal je svojo nevoljo nad ostalimi spoznati; manjkalo ni karanja in tudi ne groženj. Zastoj so se izgovarjali in opravičevali pogumnejši, da niso zamogli razumeti svojega učitelja. „Bato! Lenivci!“ se jim je reko; „zakaj pa so ti le trije razumeli in zapopadli? Pa le počakajte, ja z vas hočem učiti, da bodete s svojimi bučami malo bolj pri

Prvi naši strelji namerjeni so bili na srbske topove, ki so morali utihniti. Pozneje so naši poslali Srbom nekaj granat. Medtem si je prebivalstvo že upalo na cesto in videli smo učinke naših strelcev. Po vsakem je začelo v Belgradu kako poslopje goreti; najprvo hotel „Moskva“, nato palača vojnega ministerstva in potem novi konak, to je nova kraljeva palača.

Ko je zjutraj obojestranska kanonada popolnoma obmolnila, je bil pouličen promet v Zemunu zopet navaden. V princ Evgenijevi, v Landonovi in Raszanija-ulici bilo je več hiš podrtih. Pri hotelu „Central“ razrušila je granata drugo nadstropje.

Druzega predpoldne peljal sem se v Maria-Theresiopel. Med tem sta bila eden žandarmerski oficir in nek kapitan kot parlamentarja v Belgrad poslana, da ondodnemu poveljniku srbskega vojaštva zagrozita: Ako prileti le še ena srbska kroglja v Zemun, ne bo ostal v Belgradu niti eden kamen na drugem.

Kako je pri Rusih.

Nek graški oficir poročal je domu v vojno-poštnem pismu, kaj da so naši zvedeli od nekega vjetege Rusa, ki je bil pred vojsko profesor v Varšavi. Izpraševal ga je v ruskem jeziku naš brigadir. Iz zaslivanja je zanimivo to le:

„Koliko mož šteje pri vas kompanija?“
„Imeti bi morala 260 mož, v resnici jih ima pa le 60—80. Nadomestilno moštvo prihaja le pičlo, ali pa prepozno.“

„Služijo pri vas tudi starejši ljudje?“
„So 40-letni in tudi še stareji, pa tudi 18 in 19 letni so uvrščeni. Iz Sibirije so tudi vsi tukaj.“

„Ali vi tudi vse plačate kakor mi?“

Oficirji plačajo tuintam; za kravo n. pr. dajo 10 do 15 rubljev, za tele 5 rubljev, perutnina pa ne šteje. Kozaki pa itak ropajo, o družih hudobijah pa nečem govoriti. Grdo in surovo ravnanje od strani oficirjev, brezkoristnost vojske, nje dolga doba in „kultivirani“ Avstrijci so vzrok, da se damo vjeti, ako je to le mogoče.“

„Ali bi jih še več rado prišlo?“
„Ko bi le zamogli! Toda zadi so nastavljene strojne puške, ki streljajo na lastno moštvo, ako zapazijo, da se hoče udati. Patrolje se skoraj nikdar ne vrnejo.“

„Kako pa se preživljate?“
„Meso dobimo skoraj vsaki dan toda brez vsake prikuhe, kruha skoraj nik dar, samo včasih nekaj črnega prepečenca (Zwieback) Ker se naše kuhinje nikdar ne osnažijo, je naša hrana nezdružna in neokusna, tudi je ne dobimo toliko kot pri vas.“

„Ali imate veliko vjetih od nas?“
„To ne morem natanko povedati, ker se ne zve resnica. Pripovedovalo se nam je, da je 200.000 Avstrijcev in Ogrov vjetih, toda videl

stvari in bodete imeli svoje misli skrbneje zbranel.“ Približno četrte ure trajalo je to neurje. Vsem je bilo znano, da bi bilo jako nevarno prezvišanemu v tej sveti jezi ugovarjati ali ga celo motiti. Kljub temu nemu pohvaljenih ni bilo več mogoče se zdržati, da ne bi svojim nesrečnim tovarišem ne priskočil na pomoč. Stopil je pred kneza.

„Prevzvišenost“, govoril je, ničesar ne more nam biti na zemlji prijetnejšega kot je nam Vaše priznanje. Toda resnici na ljubo dolžan sem priznati: Vse kar smo mi trije, jaz in ona tovariša, znali, si nismo v kolegijo (šoli) od našega profesorja prilastili, marveč se od nekega čisto tujega človeka naučili, kar je seveda vsem ostalim manjkalo.“

„Od nekega tujca?“ zaklical je iznenaden Liechtenstein. „No, kdo pa je vendar bil ta tujec?“

„Nek pruski dijak, katerega smo v prav srečni uri spoznali. Poldrugi mesec nas je podučeval. On najbrže še ve kaj zna in pri tem ima ta posebni dar, da je v svojem predavanju mnogo bolj razumljiv kakor marsikateri učitelj, ki je v dobri službi.“

sem jih le malokdaj in še takrat le v malih oddelkih ali pa ranjence.“

„In kako je v tej zadevi pri vas?“
„O, naših mora biti jako veliko vjetih, ker ne more biti vse moštvo mrtvo, kolikor ga manjka. Mislim, da 400.000 mož. Seveda se nam pravi 20.000 mož.“

„Kaj se stori z vjetniki pri vas?“
„V začetku jim niso hoteli dati kruha. Zaradi tega so godrnjali in bili za kaznen odgnani v Sibirijo, kjer morajo delati.“

Krvavi boji v mirni Italiji.

Pred par dnevi je „Agenzia Stephani“ javila iz Reggio d'Emilia:

„Snoči se je vršilo v Teatro Ariosto na inicijativo neke nacionalne skupine privatno zborovanje, na katerem naj bi bil govoril biši avstrijski poslanec Battisti iz Trentina. Medtem, ko so se zbirali povabljeni zborovalci, se je napolnil trg pred gledališčem s sovražno razpoloženo množico, katera je kmalu pričela groziti. Ko je priklicano vojaštvo pričelo delati red, se je vsula nanj toča kamenja; mnogo karabinarjev, policijski delegat, neki stotnik in neki major so bili ranjeni, zadnji težko. Neke skupina karabinerjev, katero so napadli demonstranti, baš ko je odnašala enega svojih ranjenih tovarišev, s kamenjem, je pričela streljati. Ustreljen je bil neki mož iz množice, 5 oseb pa je bilo težko ranjenih. Od teh je še ena na zadobljeni rani umrla. Ponoči je množica karabinerjev še enkrat napadla, tri ranila in jih nekaj potolkla. Tudi dva policajca sta bila ranjena in več jih je dobilo odrtine. V Reggio d'Emilia so odšli vojniki in karabinerji. Tja se je podal tudi generalni nadzornik iz notranjega ministerstva, da uvede preiskavo. Tudi sodišče je uvedlo preiskavo.“

Smo pač radovedni, kako in s katerimi sredstvi bode Italija v stanu svoje vročekrvne državljane brzdati, da ne bojo na eno ali drugo stran škilili črez mejo. Seveda je tudi v Italiji mnogo trezno-mislečih, zmernih in miroljubnih slojev prebivalstva, toda v nobeni drugi državi na svetu vladi ni treba v taki meri se na najnižje sloje ozirati kot na Laškem. Njihov sangviničen temperament lahko črez noč vse preobrne, kar je bilo pred ta-dan kot pravo spoznano.

Kaj je prinesel februar ob koncu sedmega meseca v vojski proti Rusom.

Sedmi mesec vojske za Rusi je prinesel nam in našemu zavezniku sijajne uspehe. Skoraj v mesecu februarju ni bilo dne, da bi se ne poročalo z ene ali druge točke jako razsežne vojne fronte o kaki zmagi na naši strani. Toda dosegle so se v tem mesecu tudi zmage, ki spadajo k največjim in najslavnejšim vseh časov in vseh ljudstev, o katerih zgodovina sploh po-

Liechtensteinovo iznenadenje bilo je tem dalje živabneje.

Na povelje radovednega kneza moral je topničar vse na drobno povedati. Iz hvalečnosti do svojega učitelja storil je to prav srčno rad ter je z nekako navdušenostjo pripovedoval o seznanitvi s tujcem ter o poteku nauka.

„Hm!“ rekel je knez po nekolicim premljanju. Tega gospoda bi pa kaj rad spoznal. Pojdi eden od Vas treh takoj k njemu ter ga v mojem imenu poprosi, naj bi se hotel k meni potruditi. Ako ga danes ne najdete doma, pripeljite ga jutri!“

Sli so vsi tri, našli so ga ter mu vse povedali. Schröder se ni obotavljal, takoj se je podal h knezu. Ta ga sprejme prav ljudo in ga le površno vpraša o njegovih osebnih razmerah, za vzrok njegovega bivanja na Dunaju itd. Z nekako naglico je prešel na svojo najljubšo znanost ter mu stavlil različna vprašanja, na katera je Schröder v popolno zadovoljnost odgovoril. Knez je tujca začuden gledal. Mladi mož odgovarjal je brez zadrega in vendar z nekako dostojnostjo, ni se kazal kot vsevedeža, vendar vseskozi kot učen mož. Knežja lica postajala so vedno prijaznejša.

času od v gorskih soteskah in pobočjih močno utrjenega in obupno se borečega sovražnika skozi naše vse težkoče premagajoča avstrijsko-ogrsko krđela in uničevalen udarec mladih pruskih čet, deželnobrambovcov in črnovojnikov, to so bili vojaški velečini, ki imajo v zgodovini malo sličnega. K tem pride še zopetna priboritev Bukovine, zavzetje Kolomeje in prodiranje proti Dnjestru kakor tudi zmagojavni boji na Rusko-Poljskem, kjer so Nemci Prasznyz z naskokom vzeli.

Kako velikanski da so bili naši in naših zvestih zaveznikov uspehi v mesecu februarju, poudči nas najboljše, ako primerjamo naše sedanje stališče z onim, ki ga je vojna fronta zavzemala pred mesecem dni. Začnimo na severu pri Nemcih, koje smatramo za naše. Po sijajni zmagi Hindenburgovi v Mazuriji so Nemci, v kojih vrstah se bojujejo tudi naša krđela, pomaknili svojo vojno črto več ko za 100 km naprej v sovražnikovo deželo.

Na Rusko-Poljskem bila je začetkoma februarja obojestranska bojna fronta v črti Lipno-Sierpc Mława-Myszynice, 16. febr. že do Prasznyz pomaknjena, 24. febr. tamkaj Rusi potolčeni s izgubo vjetih 10.000 mož in obilno vojnega materijala. Rusi so bili na vsej črti premagani in nazaj porinjeni do črte Narew-Bohr-Njemen.

V centru se splošni položaj v tem mesecu sicer ni mnogo spremenil, a ravno tukaj so se koncem preteklega leta dosegli največji uspehi, ki so imeli to posledico, da so se morali Rusi iz prostora Wieliczka-Wolbrom-Wrocławek v sedanjo vrsto nazaj umakniti.

Jako važni in pomembni so naši vspehi v Karpatih in karpatskih deželah. V Bukovini so naša krđela prodirala brez presledka, ter v zmagi za zmago sovražnika iz dežele potisnili.

Pri Černovicah stoječa ruska krđela umakniti so se morala na sever, ona pri Kolomeji-Nadworna pa nazaj proti Stanislawu. Tamkaj se sedaj južno Dnjestra s svo silo branijo, ko so se ojačili z rezervami, kolikor so jih dobili zamogli.

Pa imajo tudi vzrok za to. Jako mnogo prostora so izgubili v zadnjem času, večjega ko so cele province, več tisoč kvadratnih kilometrov. Pa ta izguba še ni glavni vzrok! Mnogo težje se občutijo izgube na moštvu in taktični porazi, koje so Rusi v tem mesecu trpeli. Prodirajoča zaveznika sta povsodi zmagala, kjerkoli so pa hoteli Rusi prodirati, so bili povsodi tepeni in trpeli strašne izgube. Pa tudi v notranjosti ruske armade že smrdi. Katastrofa 10. ruske armade jih je stala čez 170.000 mož, izgubili so ves tren in skoraj vse topove. Pa tudi v Karpatih so izgubili črez 100.000 mož vjetih, mrtvih in ranjenih.

Ker so Rusi v sedanji frontalni črti jako

Po nekolikem obojestranskem molku vpraša knez: Zakaj pa si gospod, mož z Vašimi znanostmi, ne izvoli vojaškega stanu namesto službe s peresom? Z nekoliko podporo bi znali Vi v kratkem času v tem stanu daleč priti.

Schröder: „Žalibog, prevzvišenost, da mi je taka podpora dosedaj manjkala in mi najbrž tudi za vso prihodnost manjkala bude. V svoji domovini nimam vpljivnih sorodnikov. Častniške službe so tamkaj že zdavnej dedščina plemstva. Tukaj sem pa itak popolnoma tuj in osamljen.“

Liechtenstein ga je pogledal še prijazneje ter mu djal: „In vendar bi znalo se tukaj najti za Vas, česar si želite. Veste kaj, mlad mož, prepustite se meni! Če najdem v Vaši osebi zares tistega, kateri se mi po najinem razgovoru zdite, — če imajete korajžo in veselje, Vaše taktiki koristne znanosti še razširiti, tedaj hočem bolje za Vas skrbeti kot dvajset strijcev in tetic. Seveda pa je prvo še to vprašanje: Ali imate zaupanje do mene?“

„Oh, na to vprašanje se lahko odgovori!“ rekel je Schröder odkritosrčno. „Vse, kar sem od Vaše prevzvišenosti videl in slišal, bilo je tolike slave vredno, da se mora brez vsega

ogroženi, tedaj si zbirajo rezerv kolikor mogoče in boji postajajo južno Dnejstra in vzhodnih Karpatih vedno silovitejši. Akoravno so naša krđela vsled prejšnjih naporov v zimskih bitkah v neugodnem karpatskem gorovju silno izmučena, vendar se bijejo sijajno in vspešno in s svo zaupnostjo smemo pričakovati, da bojo ljutega sovražnika kmalu do čistega uničila.

Bukovina Rusov očiščena.

„Kölnische Zeitung“ poroča iz Bukarešta brzojavnim potom, da so se vršili zadnji čas večdnevni srditi artiljerijski boji v okolici mesta Borjan v severnem kotu Bukovine, kjer so imeli Rusi izbornu utrjene postojanke. Kljub ogromnej sovražnikovi premoči so Avstriji Ruse premagali, jih vrgli iz njih utrd in zapodili 20 kilometrov onstran reke Pruth na rusko ozemlje. Vsled te zmage je ruska moč v Bukovini strta in dežela popolnoma prosta sovražnika. Bukovinski državni in drugi uradniki so se te dni vrnili na svoja mesta.

Vprašanja in odgovori o vojski.

Amerikanski učenjak Mr. John Stoddard peča se v časopisu „Continental Times“ v poljudni obliki vprašanja in odgovora s tem, da bi Američane, katere podkupljeno časopisje glede vzroka sedanje svetovne vojske še vedno za nos vodi, pripeljal na tir čiste resnice. V eni novejših številk imenovanega časopisa začenja v sledečih dvogovorih:

Vprašanje: Je Avstrijsko-Ogrska v svojem ultimatumu Srbiji stavila terjatve, katere bi narod, ki sam sebe respektira, ne zamogel izpolniti?

Odgovor: Je pa Srbija narod, ki čuva svoj ugled? Kako bi prišla do pravice, si to pripisovati? Še-le pred kratkimi leti umorila je svojega kralja in kraljico na najostudnejši način in nju trupla so skrutili oficirji, ki še danes v srbski armadi služijo. Ta zločin pomagal je sedanjemu kralju na prestol. Anglija ga dalje časa ni marala pripoznati sedaj pa sta Anglija in Srbija „napita brata“ — zaveznika. Vrhutega je tudi dopričano, da ni samo neka „gotova“ stranka temuč tudi sedanja srbska vlada imela svoje roke pri umoru avstrijsko-ogrškega prestolonaslednika, bodočega vladarja mogočne sosednje države. Nikdar še ni bila kaka zarota s tako temeljitostjo in skrbjo k svojemu činu pripravljena! Avstrijsko-Ogrska je s Srbijo tako ravnala, kakor bi bila ravnala kakoršna — sibi drugi država na njenem mestu, kakor bi ravnal večji del vseh dežel na svetu; ali pa še boljše morebiti!

2. Vprašanje: Ali ni bila terjatev Avstrijsko-Ogrske nespametna, ki je zahtevala, da bi morali biti pri preiskavi zarote proti dualistični monarhiji tudi avstrijsko-ogrski uradniki?

dvoma tisti srečnega šteti, ki je Vaše milosti deležen.“

„Potem pa morate tudi povsem biti zadovoljni, kaj bodem z Vami počel? V mojem koru je neovrgljiv temeljni zakon ta, da mora vsak, ki vstopi, začeti služiti kot navadni prostak, t. j. vsak mora „od pike služiti“ kakor se po domače reče.“

Schröder je nekako osupnil. Hipno se mu je zazdelo, da bi se na kratko poklonil in — odšel. Toda obstopili so ga natesno topničarji, katere je bil podučeval, ga cukali in mu šepetali: „Za božjo voljo, ne recite ne! Bodite s vsem zadovoljni! To je le skušnjava in nič drugega!“ — Te nekateri izmed častnikov, ki so za Liechtensteinom stali, namigovali so omahljivcu prav pomenljivo. Še nekaj trenutkov si je pomišljal, nato pa s trepetajočim glasom odgovoril: „Tudi to. Zadovoljim se, ker Vaša prevzvišenost bolje ve kot jaz sam, kaj je meni v korist in od sedaj naprej klonim se popolnoma poveljem Vaše prevzvišenosti.“

Knez se je smehljaj. „Prostovoljec bi bil toraj najet. Pokličite krojača, da mu v stranski sobi vzame mero za kadetsko uniformo. Jutri

Odgovor: Brez navzočnosti avstrijsko-ogrskih uradnikov bila bi dotična preiskava zgolj komedija! Srbija je le figura na šahovi deski Balkana, igralec je pa Rusija. Rusija je že leta in leta srbske poželjivosti na škodo Avstrijsko-Ogrske najizdatnejše podpirala in podžigala. Ruski cilj je, prisvojiti si Carigrad in ustvariti Veliko-Srbijo kot svojo vazalno državo, za hrbotom te-le pa sladko sanjariti o nadaljnih vsehspelnih korakih.

3. Vprašanje: Ali je mobilizacija ruskih armad in njih odhod proti nemško-avstrijski meji opravičil vojno napoved Nemčije?

Odgovor: Neverjetno je, da se zamore tako vprašanje voćled ruske moći, ruskih načrtov in ruskih priprav sploh staviti. Pogledati moramo samo na lego Nemčije, ki je sredi dveh velikih in sovražnih držav, in spoznati mora vsakdo, da je bila Nemčija prisiljena kolikor mogoče urno ravnati. Glede gibanja neizmernih vojnih sil carovih bilo bi vsakoršno drugačno ravnanje — norost.

4. Vprašanje: Ali ni bila velikodušnost povod, da je Rusija priskočila Srbiji na pomoč?

Odgovor: Ali se morebiti šalite? Ali si zamorete predstavljati, da bi Rusija s svojim kardabačem, s svojimi pogromi in s svojimi sibirskimi ječami veliko- ali milosrčnosti bila pristopna? Rusija je napol civiliziran ropar dežel, ki že poseduje približno eno sedminko cele zemeljske površine. Zdi se mi, da ste kratkovidni in da vidite samo na francoska in belgijska bojna polja. Poglejte vendar dalje na vzhod in spoznajte pravi vzrok vseh teh zmešnjav! — Toda Vi ste 4000 milj od tega pozorišča oddaljeni. Nam pa, ki vemo, kako temeljite in popolne da so bile priprave in kako gotovo so Angleži, Francozi in Rusi na zmago računali in še računajo, se predočujejo te reči v čisto drugačni luči. Imam znanec, kojih krasni gradovi in bogata zemljišča v Galiciji so sedaj požgnani, oziroma opustošena. Na Avstrijskem se trudijo, brezšteviline, siromašne begunce iz Galicije preživiti in obleči, kojih zemljišča so kozaki opustošili. Te obžalovanja vredne kreature (bitja božja) ne dobijo ničesar od vseh teh dobrih reči, katere vi v Belgijo pošiljate. Srečne se čutimo, ako se zamore beda kje olajšati, toda hočemo vas opomniti, da „je še več nesrečnih drugod“.

Obojestranske izgube v bitki v Mazuriji.

Londonski (toraj pozor: angleški!) list „Zentral News“ poroča: Nemški poslanik v Rimu je baje izjavil, da so izgubili Nemci v vzhodni Prusiji mrtvih in ranjenih 100.000 mož. Angleško časopisje pristavlja poročila, ki je v celoti izmišljeno, da doseženi nemški uspehi ni v nikakem razmerju z žrtvami. Kar se tu navaja, je res, dasi ne v tem smislu, kakor sodi „Zentral News“. Velika naglica, s katero se je

mora biti ista izgotovljena in, sin moj, pokaži se mi v njej!

Vse se je storilo. Schröder podal se je domu, v glavi s tisočerimi dvomi, ali je storil prav ali napačno? Ali je to prvi korak v boljše usodo, ali je prvi korak v bedo? Celo občna hvala knežje blagodušnosti ga sedaj ni umirila. Edina njegova tolažba je bila ta, da mu za prihodnost itak ne ostane ničesar na izbiro in da je bilo to neizogibnost, kar bi se pri drugih okolščinah imenovalo: prostovoljni drzui čin.

Drugega dne je prišla uniforma in bila je — ugodno predznamenje — narejena iz nekaj boljšega sukna kakor navadno. Schröder se v njej predstavi knezu.

„Dobro! Prav dobro!“ se je reklo. „Toda prava služba naj se še le pojutrajšnjim začne! Še nekaj. Gospod naj jutri pri meni obeduje in pride ob poludveh! Punktum poludveh! Sva se razumela?“

„Da, Vaša prevzvišenost.“ Schröder se je priklonil ter odšel. Da je punktum ob pol dveh naslednjega dne vstopil v Liechtensteinovo palačo, si lahko mislimo. Kljub temu ga je vratar očitno že pričakoval.

poizkušala ruska 10. armada izogniti, da bi jo Nemci ne obkolili, je povzročila, da so se naše čete le na nekaterih delih bojne črte tako približale v boju, kakor so upale v gotovi zavesti svoje premoči. Kjer se je sovražnik ustavil, je podlegel premoči. V tej pozimski bitki, ki ji v vojni povestnici ni enake, smo zmagali predvsem zato, ker smo sovražnika presenetili in prehiteli. Tako se je zgodilo, da naše skupne izgube niso primerne sijajnemu uspehu zmage. Izgube so nenavadno nizke in ne znašajo niti šestine števila, ki ga omenja „Zentral News“. Večino izgub so zadale hitro ozdravljive bolezni, nastale vsleh pohodov, kar ni le razveseljivo, marveč tudi dokazuje, kako brezobzirno odločno se je zasledoval sovražnik. (Nemci so torej v tej bitki izgubili 16.000 mož, Rusi pa do 100.000 vjetnikov.)

Naši vjeli 40.000 Rusov.

Graška „Tagespost“ javlja po prejetih poročilih svojega poročevalca o bojih v južno-zahodni Galiciji sledeče: Borba v južno-zahodni Galiciji se nadaljuje. V nekem delu naše črte so dosegle avstrijske čete znatne uspehe. Z naskokom so zasedli Avstrijci dne 25. februarja na južni strani Dnjestra važno, od Rusov utrjeno višino. Avstrijci so v teh bojih vjeli že zopet 1240 Rusov. V pretečenem tednu so torej naši v tem prostoru vjeli okrog 4000 ruskih vojakov. Vsled zgoraj omenjenega uspeha našega orožja je upati, da bodo temu napredovanju sledili kmalu še drugi znatni uspehi.

Ruski napadi v Karpatih se ponavljajo.

O položaju v Karpatih piše posebni poročevalec lista „Magyar Orszag“ to-le:

Na celi karpatski bojni črti, od Dukla do Marmaros-Szigeta, bojni položaj vedno bolj dozoreva. Na najvažnejših postojankah, n. pr. v dolinah ob Dukli in na gališki strani prelaza Uszok, je delo naše artilerije, katera ima namen, pripravljati tla za velike bodoče boje, doseglo izdatne uspehe. Srditi boji ob Dukli, kateri so Ruse stali že velikansko število človeških žrtev, so sedaj spremenili svojo obliko in svoj značaj. Ruske čete, ki so udrele v ogrski okraj Felső-Vizkősz v komitatu Saros, so bile prisiljene, svoje napadalno prodiranje ustaviti. Od srede meseca decembra Rusi niso mogli prodreti niti za korak dalje kot do dolin gore Makovica. Tam so avstrijske čete ustavile celo rusko prodiranje.

„A Nap“ poroča iz Ungvarja: Rusi so zadnje dni severno od užoškega prelaza večkrat napadli naše postojanke. Vsi napadi so se ponesrečili. Na meji bereškega komitata smo na več točkah dosegli pomembne uspehe. Našim četam se je posrečilo iztrgati več višin, ki so jih Rusi trdovratno branili. V bojih pri Also-in Felső-Pakonyju smo prisilili sovražnika, da se je pri Dukli moral umakniti do meje. „Magyar Orszag“ poroča: Od četrtka se v dolinah pri Dukli le redko čuje grmenje topov. Rusi so iz tega dela svoje fronte odpoklicali zelo veliko evropskega vojaštva in ga nadomestili s Čarkeši in Tartari. Bajonetni napadi so bolj redki in brezuspešni.

„Az Est“ poroča iz Munkacsja: Sem je dospela vest, da so izvršili Rusi včeraj silen napad na cesti, ki gre od Wyskowa proti severu. Naše čete so napad z lahkoto in velikimi izgubami za sovražnika odbile. Število vjetnikov je prav veliko.

O bojih pri Dukli poroča isti list, da je tam razmeroma mirno. Naše čete pa neprestano pridobivajo krajevne uspehe. Severno od Also-Ragonya so naše čete zasedle neki ruski strelski jarek in ga obdržale kljub silnim protinapadom. V gorah močno sneži, mraz pa ni prehud.

Glasom poročil istega lista baje priznavajo ruska poročila, da so se Rusi umaknili iz Karpatov in da se bojujejo sedaj na galiških tleh.

„Esti Ujszag“ poroča: Že tri tedne se vrše ljuti boji, ki so se razvili ob prelazu Dukli. Tri tedne se že vrše tam boji in nobena stranka ni imela doslej še odločilnih uspehov. Rusi so poskusili z veliko premočjo tu prebiti naše črte, vedno pa so bili zavrnjeni. Namen ruskih napadov je najbrže polastiti se železniške proge Varšava-Bogumin, da na ta način motijo naše transporte ali jih celo onemogočijo. Zdi se, da

se je ta namen že ponesrečil. Položaj naših čet ob Dukli je tak, da se lahko držimo nedogleden čas.

Silovito so se bojevali v ozemlju Tucholna-Wyszokow. Odbiti so bili tu ponovljeni napadi na naše postojanke v dolini Opor poljutem boju v bližini z velikimi sovražnikovi izgubami. V naših postojankah je zapustil 9. finski strelski polk, ki je napadal, 300 mrtvih in vsaj ravnolotliko ranjencev. Vjetih je bilo 730 mož navedenega polka, ki niso bili ranjeni.

Boji v južnovzhodni Galiciji se bijejo z veliko vztrajnostjo in še trajajo.

Poročila iz Italije.

Dunajski list „Zeit“ poroča, da vlada v Italiji veliko razburjenje, ker se nekaj sliši, da hoče Angleška zapreti Gibraltarsko ožino in tako preprečiti 50 italijanskim ladjam, da bi pripeljale ameriško žito v stradajočo Italijo. Zaprtje morske ožine bi tudi zelo otežkočilo Italiji dovoz premoga. Znano je, da je italijanska vlada pred kratkim sklenila zelo omejit železniški promet, da tako varčuje s premogom. Odgovornost za zgorajšnje vest prepuščamo listu „Zeit“.

Bolgarski list „Mir“ piše: Italijanska vlada je obvestila srbsko vlado po svojem poslaniku v Nišu, da Italija ne bi mirno trpela, če vpadejo Srbi v Albanijo in prodirajo proti Jadranskemu morju. „Mir“ pristavlja: Umevno je, zakaj da Srbi ne prodirajo več v Albanijo.

„Frankfurter Zeitung“ poroča iz baje dobro informiranega vira, da ponuja Francija Italiji Tunis kot nagrado za intervencijo. Pas zapadno od taniške meje do notranjosti oaze Constantine naj bi bil nevtralen.

Bolni napljinčih Sanatorij **Aflenz**
Hofacker (830) Štajersko, Presepeki

Slike iz strelskih jarkov.

I.
Temna je bila n.č. Zarili smo se v slamo, ki smo jo v bližini našli ter v jarke znosili. Skozi majhne odprtine je lukala opazovalna straža tje čez brezmejno planjavo proti Rusom, ki so se kakih 500 korakov pred nami vkopali. Le poredkoma se je slišal kak strel iz pušk. Artiljerija je bila mirna. V teh zemeljskih luknjah smo ležali 24 ur eden k drugemu trdo stisnjeni, tovariši pri tovarišu. Vsi še bdimo, že-

lodec kruli, vse željno pričakuje gulaževe kalone. Vsak tuhta po svoje . . .

Od daleč se sliši šumenje vrb na širni ruski planjavi. To je rusko lepotno drevje! Vse tiho. Utrujenost nam zatise oči. Ne za dolgo; zasliši se gromenje ruskih topov, brezdušno, brezpomembno gromenje, trdo, mehanično kakor opravlja svoje delo stroj, in kar je glavna stvar, brez škode na naši strani. Človek se temu nekako privadi; saj se že nikdo več ne skloni.

Zdaj hoče imeti eden užigalico. Vsak vpraša: k čemu? Zapalil si bi rad svojo pipo, vsak bi pa rad dobil proč „vsaj eden dim“ (Zug). Tudi jaz sem prav čvrsto potegnil: fej vraga, kaj pa je to? — Posušeno čajevno listje, zmešano s krompirjevo travo . . . No, tudi dobro. Obéni molk . . . Proti jutro brije ravno tako mrzel veter kakor zvečer. Sliši se daljno ropotanje topov. . . . Samotno in mrzlo je tukaj. „Kedaj bo vendar prišla vojna kuhinja, kedaj bo premenjava straž?“ vpraša eden. Sedaj se približujejo od zadi v jutranji megli temne postave — naši nasledniki. Urno se še sporoči novemu vodniku o sovražnih pozicijah in njegovem številu; krepko mu nato stianem roko ter odidem s svojim moštvo proti kuhinji. Naša artiljerija pošilja sovražniku svoje prve jutranje pozdrave. Le tako naprej! Leden veter brije brez predledka naprej črez ruske močvirnate planote; skozi suho grmovje in črez marsikateri grob kacega junaškega tovariša . . .

II.

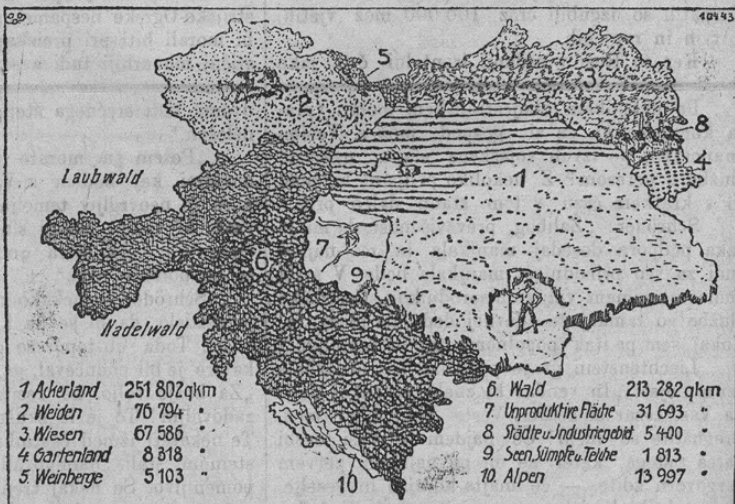
Moj prijatelj, vodnik M., dobil je pred par dnevi jako važno pismo. Bral ga je enkrat, dvakrat in vedno mrmral, češ da je v nebesih. Podal ga je meni, naj ga čitam. Zapisano stoji, da mu je ljuba ženkeca punčko porodila. In solze mu trnejo z oči in kapljajo od zarjavelih lic . . . Skrbno spravi pismo v nedrje, vzame puško ter strelja naprej kakor bi se ne dogodilo ničesar novega. Oko mu je zopet čisto in jasno, dobro vidi sovražnika in muho v eni in isti črti . . .

III.

Naš nadporočnik je še mlad, pa vse ga ljubi, ker je zvest tovariš ter skrbi za svojo stotnijo kot pravi oče. Istotako je naš nanovo povišan poročnik pravi mož, brez bojazni; lastno mu je to, da se tudi med najhujšem piskanju sovražnih krogel rad šali. Ležimo v strelnem jarku, šrapneli pokajo spredaj in za nami, kroglice letajo kakor bučele okoli nas. Vztrajno kljubujemo smrti. Zdaj vpraša poročnik nekega saperja: „Kako je?“ Saper odgovori, da dobro,

Kako se izrablja površina Avstro-Ogrske v gospodarsvenem oziru?

Kakor naš zaveznik Nemčija — je tudi naša vlada oskrbela, da bi naj domači pridelki, ki nam služijo v živež, segli do prihodnje žetvi. Satev žita in drugih sadežev pa bi se morala tudi v večji meri oskrbeti kakor dosedaj in vsak košček zemljišča se naj skrbno izrabi kolikor mogoče v kmetovalške namene. Tretjina avstro-ogrškega površja je z gozdi zaraščena in dobra tretjina so polja, kar je iz karte dovolj razvidno. Gozd zavzema n. pr. toliko površine kakor je imajo Gornje- in Spodnje-Avstrijsko, Solnograško, Tirolsko-Predarlško, Štajersko, Koroško, Kranjsko, Hrvatsko, Slavonija, Bosna-Hercegovina in Primorsko vse skupaj. Polja obsegajo v primeri toliko površine kakor je ima kraljestvo Ogrsko z malo izjemo na levi strani Donave, kjer so neproduktivni kraji z jezeri, ribniki, močvirji itd. Pašniki imajo približno

Oesterreich-Ungarns Bodenfläche und ihre wirtschaftliche Ausnützung.

razežnost kakoršno je imata Češko in Moravsko, travniki pa ono Galicije skoraj dosegajo. Nekaj prostora zavzemajo seveda tudi še mesta in industrijski kraji. Vsi vrti skupaj pa še ne dosežejo površine Bakovine. Vinogradi imajo razežnost Šlezije, pusto alpsko gorovje pa ono Dalmacije.

kajti prejel je pismo od svoje neveste; medtem pa dobro meri ter oddaja strel na strel . . . „Kako pa je ime tvoji nevesti?“ vpraša nadalje častnik. Vesel in ponosen odgovori saper: „Gretica je.“ Nato poročnik: „To bo veselje ko prideš nazaj!“ Vojak molči, glavo ima naslonjeno na bonete (nasip) kot bi bil truden, jako truden . . .

Črez eno uro stal je tamkaj blizu lesen križ, ki je kinčal grob ženina Getičinega; v nebesih se bosta zopet videla.

Dopisovanje z vjetniki.

Marsikoga je slišati tožiti, da ne dobi nobenega poročila od svojega sorodnika ali znanca, ki je bil odšel na vojsko. Ker njegovega imena ne najde med mrtvimi in ranjenimi, mu pride na misel, da je dotičnik brčkone vjetnik v sovražnikovih rokah. Ker se ta slutnja v tisočih in tisočih slučajih strinja z dejstvom, hočemo našim čitateljem malo razjasniti.

Domačini si v tej zadevi delajo čestokrat nepotrebne skrbi. Rusi premeščene svoje vjetnike in enega zbirališča v drugo, navadno zmiraj bolj proti izhodu. Ta potovanja trpe dolgo. Najbrž se vjetnikom med potjo ne dovoli pisati. Pa tudi v zbirališčih se vjetnikom dovolitev pisanja večkrat omeji. Pisma in dopisnice potrebujejo jako dolgo časa predno nam pridejo v roke.

Pismo iz Sibirije na primer 6 do 8 tednov. To pa ni odvisno samo od razdalje, ampak tudi od okolščine, da grede te korespondence skoz dve cenzuri, namreč v Petrogradu in na Dunaju. Več jezikov veščih cenzori (uradniki, ki pisma pregledujejo) so z delom preobloženi. Priporoča se toraj vjetnikom kakor domačim, da pišejo le kratka pisma. Nekatera pisma gotovo konfiscirajo in uničijo, druga pa se spet inace poizgube. Znani so slučajji, ko je prišlo od 50 vjetnikovih pisem samo dvoje ali troje svojcem v roke, in tudi slučajji, ko so dobili vjetniki na brezštevilna svoja pisma in telegrame šo le po dolgem dolgem času odgovor.

Najbolje je, ako se vsakdo, ki ima v tej zadevi kakšno težnjo, obrne na: **Zentralnachweisebureau des „Roten Kreuzes“, Auskunftsstelle für Kriegsgefangene, Wien, Jasomirgottstrasse Nr. 6.** Pisati se mora na dvojnato dopisnico (Doppelkorrespondenzkarte). Pripomniti še je:

Ta zavod ne more o stanju in bivališču vsacega posameznika natanko poročati, ker sam ne prejme takih obvestil. Ime pogrešanega se zapiše v seznamek ter spet poišče, ko doidejo novi izkazi o vjetih. Ako je bil vjetnik premeščen v drugo zbirališče in pride od tega izkaz o tamkaj interniranih, se to vprašalca hitro naznani.

Pri vprašanjih ni treba navajati vseh okolščin, pod katerimi da je bil dotičnik vjet; zadostuje: ime, rojstno leto, ime pristojne občine, vojaško stopnjo (prostak, frajtar, korporal itd.), vojaško krdelo (n. pr. infanterijski regiment štev. ?) in ako mogoče še bojišče, na katerem se je poslednje bojeval. Nadalje se mora zapisati ime in natančen naslov vprašalca.

Kje se obenem za večimi ljudmi vpraša, mora se vsaka oseba na poseben listek na označeni način zapisati. Pisarnica za te zadeve pozveduje le za takimi vojaki, ki so vjeti. Ako se slutni, da je dotičnik padel ali da je v kaki bolnišnici na Avstrijskem ali Ogrskem, se naj piše dvojnata dopisnica na **Auskunfts-bureau „Roten Kreuz“ in Wien, Dreihufeisengasse,**

Kriegsschule ali na „**Rotes Kreuz**“, Budapest.

Za gotov in uren prejem poslanega denarja se ne more jamčiti. Večje svote denarja pošiljati pa se itak ne priporoča. Konečno moramo še svariti, naj nikdo ne zaupa takozvanim privatnim agenturam, ki ljudem obljubljajo pisma in denar vjetnikom v roke spraviti. — Omenjena pisarnica je poštna in zanesljiva, ker se je iz humaniternih nagibov odločila ljudstvu v navedenih zadevah brezplačno in kolikor mogoče uspešno služiti.

Vam, ki hočete „nekaj veljati“!

V vsaki vasi, v vsakem selu, sploh v vsaki še tako majhni okolici se najde mož in mnogokrat tudi ženska, ki med sosedi in morebiti na daleč okoli „nekaj velja“ in tudi veljati hoče. Tako je bilo od pamtiveka, je zdaj tako in bode ostalo zanaprej dokler bo človeški rod bival na zemlji; kajti to razmerje je nekak npravn zakon, ki nima začetka in tudi ne konca. Pa je tudi prav tako; vsak natorni zakon ima kot izdajatelja vsemogočnega stvarnika nebes in zemlje, in ustavlja Njegovi in naredbam, se pravi — grešiti. Kdor krši kakoršensibodi natorni zakon, pa ne greši samo zoper Boga, temuč tudi proti samemu sebi in svojemu bližnjemu — proti vsemu stvarstvu.

Preidimo po tem kratkem uvodu k naši zadevi! Vam, katere vas šteje „Štajerc“ med svoje cenjene čitatelje, veljajo moje besede. Mnogokateri izmed vas uživa pri svojih sosedi bodisi v trgu, v vasi, v selu, bodisi po osamljenih gorskih krajih, posebno zaupnost in spoštovanje. Ne menim t'kaj samo gospode župnike, učitelje in druga osebe, ki stojé zaradi svojega poklica pri ljudstvu v posebnem ugledu. Ne, tudi med priprostim kmečkim ljudstvom se najdejo možje, ki ne slovijo daleč naokoli samo zaradi svojega imetja in vzornega gospodarstva, nego tudi zavoljo svoje razumnosti — ali kakor se pravi — zdrave pameti. Ni treba, da bi moral biti dotičnik veleposestnik zemljišč, častnejše in izvanrednejše je, ako je veleposestnik razuma; če je pa oboje, tembolje — za njega in tudi za sosesče, ako se pri njem druží s razumom še ljubezen do bližnjega, dobrosrčnost in milosrčnost.

Sedaj živimo v hudih časih, katere je nam ljubi Bog poslal kot predskušnjo — za boljše. Mnogoteri so, ki tarnajo, cviljajo, obupujejo. Mož toži prijatelju, žena toži sosedi o slabih časih. Eden hoče drugega takorekó prekosití v pritožbah in v obupu. Vprašam vas, ljubi moji, ali so te tožbe utemeljene? Nikakor ne. Ob času vsake večje vojske, ki je v zgodovini seznamovana, so se socialne in gospodarske razmere — vsaj začasno — predrugačile. In v času sedanje vojske, ki se gledé števila vojskujočih držav in njih milijonskih armad po pravici imenuje svetovna vojska, bi moralo biti drugače? Le kratkoviden in nerazsoden človek — da ne rabim primernejšega izraza — si zamore tako misliti.

Glejte vi veljaki, vi ugledni možje, tukaj je polje, na katerem vas čaka važno delo! Na tem polju raste mnogo plevela, katerega sicer nihče ni sejal a vendar hoče rast čistega in čvrstega semena preprečiti ali celo zadušiti. Tega pa umni kmetovalec zlahka ne trpi. Kmetovalec je država, vi veljaki, razumni in ugledni možje pa ste njeni pomočniki, ki vam je to

nujno in važno delo v izvršitev izročeno. Glejte, da ga boste dobro opravili! Izvršeno delo delavca hvali, čestokrat pa tudi — graja. Mishim, da je vam hvala ljubša kot graja. Ponosni boste prej ali slej na svoj aspeh ko bode te videli, da vaš trud ni bil zastoj. Skoraj vso častnikarstvo se neprenehoma trudi, da bi ljudstvo pomirilo in potolažilo, ki nima smisli in pojma za občni korist domovine, temuč vsak posameznik le misli na svoje neprijetnosti in malenkostne zadrege. Veliko in hvalevrednega uspeha je častnikarstvo že doseglo v tem oziru in „Štajerc“ ne stoji na zadnjem mestu. A dela je še mnogo in to čaka nestrpljivo na vas veljake, ki med ljudstvom in žnjim živite in vidite, kaj je prav in kaj ni prav.

Par besed iz vaših ust bode morebiti — rekli bi skoraj sigurno — več zaleglo in izdalo kakor obširen članek v časniku, po katerem se v sedanjem času le brska za ugodnimi in zanimivimi dogodki na raznoterih bojiščih. Tolažite svoje sosede, prijatelje in znance, ki so postali ali postajajo malodušni, nestrpni in obupani, da naj potrpežljivo in stanovitno prenašajo to skušnjo, naj jo z vso vztrajnostjo prebijejo ter mirno zaupajo v prihodnost, ki nam v tem večje zadostilo prinese zopet ljubi mir in zaželjeno zadovoljnost.

Njiva s plevelom je dolga in široka; dela je obilne in mudi se. Odloženo ali preloženo je v blato položeno. S korajžo začeto je do polovice izvršeno. Očistite njivo tem hitreje ko mogoče plevela malodušnosti in nezapljičnosti, da bo setev zamogla vspesno rasti in dozoreti in da bodemo nazadnje imeli samo čisto in krepko zrnje v žitnici, kateri se pravi naša ljuba, krasna in nepremagljiva avstrijska domovina. V to pomozi Bog in tudi vi, „ki hočete kaj veljati!“ „Štajerc.“

Skrb za vojake, ki so postali službeno nesposobni in so pridobitnenezmožni ter se nimajo s čim preživiti.

7/375/1/1915. Gradec, 2. februarja 1915.

Glasom odloka c. kr. ministerstva za deželno brambo z dne 18. januarja 1915, število 46.439 ex 1914, je ukrenilo c. in kr. vojno ministerstvo dogovorno s c. kr. ministerstvom za deželno brambo glede začasnega stanovanja in oskrbe oseb staleža moštva, ki vsled bolezni ali ranjenja niso vporabne za vojaško službo, sledeče odredbe:

1. Osebe moštva, ki so bile odpuščene v zasebno oskrbo pri svojih, imajo pravico do vojaških prejemkov v obliki vsakdanjih oskrbnih pavšal. To velja tudi za ono moštvo, ki je bilo odpuščeno iz oskrbe bolnišnic, predno je bila izdana predmetna odredba. Tem osebam mora izplačati pristojne dnevne pavšalne zneske, ako za nje prosijo, naknadno zdravstveni zavod, ki jih je odpustil, sicer nadomestni oddelek, pri katerem se morajo javiti po preteku dopusta.

Za moštvo, ki je odpuščeno s predlogom za nadpregled, mora sanitetni zavod plačati dnevni pavšal po 2 K za 4 tedne naprej. Ako se nadpregled (superarbitracija) izvrši, predno potečejo ti 4 tedni, ostane moštvo v posesti dobljenega zneska. Ako se izvrši nadpregled še le v poznejšem času, tedaj mora izplačati do zadnjega dneva

poživljajočimi, jačečimi, bolečine tolažečimi lastnostmi.

Evo nekaj zanimih sporočil:

„Dalj časa zaradi protina nisem mogel hoditi, poskusil sem mnogo zdravil, izdal mnogo denarja, pa nič ni pomagalo. „Elsafluid“ mi je po bolečine tako ublažil, da zopet lahko opravljam najtežja dela. Tisočkratna hvala.“ Leop. Melak, s. r., Deutsch-Landsberg št. 43, Štajersko.

„Prosim, pošljite mi zopet svoj izborni „Elsafluid“. Imela sem protin v obeh nogah, da nisem mogla hoditi, pa je to trpljenje, sedaj, odkar rabim „Elsafluid“, popolnoma izginilo. Tudi pri glavobolu, zobobolu, bodenju in bolečinah v vratu se je izkazal kot takoj bolečine

tolazeče sredstvo.“ Marija Parlitsch, s. r., posestnica, Süßenberg, pošta Weitersfeld.

„Rad bi priobčil, da mi je Vaš izvrstni „Elsafluid“ pri odstranitvi kroničnega želodčnega katara prav dobro služil. Tako se je tudi pri drugih osebah v mnogih slučajih obnašal prav dobro, tako n. pr. pri glavobolu, bolečinah v spodnjem delu telesa.“ Franc Volgger, s. r., železniški uradnik, Gries am Brenner, Tirolsko.

Naj si naši bralci ta poročila obrežno v korist in naroče Fellerjev fluid z zn. „Elsafluid“ od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elsaflatz št. 241 (Hrvatsko). 12 steklenic stane 6 kron, majhna izdaja, ki donša velik dobiček.

. . . ekrir.

Hudoben gost.

Gost, ki vedno pride nepozvan in ki ga nikjer ne marajo videti, to je revmatizem. Večkrat pride popolnoma nepričakovano in naenkrat in se ga je težko znebiti, ko se je vgnedil. To se pa ne more zgoditi, ako revmatične bolečine, nevalgije, trganje po udih itd. vslej takoj odstranimo s Fellerjevim bolečine tolažečim rastlinskim esenčnim fluidom z zn. „Elsafluid“. Tudi pri prehudem naporu, izpahnenju, izvinenju, oteklinah, opečeninah, ozeblinah, tresenju telesa in živčni slabosti zanesljivo pomaga s svojimi

mesca nadpregleda (superarbitracije) še pristojni dnevi pavšal pristojni nadomestni oddelek.

Sicer se je čutilo vojno ministerstvo primorano, z 29. decembrom 1914 popolnoma ustaviti odpuščanje obolelih in ranjenih oseb moštva v zasebno oskrbo in bodo zanaprej take osebe ostale v posebnih ekvivalnih oddelkih v eraričnem stanovanju, in v erarični preskrbi in zdravniški oskrbi.

2. Začasno preskrbo iz Galicije in Bukovine dospelih, potom vnovičnega pregleda ali nadpregleda odpuščenih ali do gotovega obroka na dopust poslanih oseb moštva je poskrbljeno na ta način, da morejo iste ostati za sedaj na stanovanju in na hrani pri kakem nadomestnem oddelku, ki se nahaja v kraju vnovičnega pregleda (superarbitracije), in da se mora tako moštvo na lastno prošnjo samo tedaj odpuščati, ako dokaže, da dobi drugje zaslužek ali da ga vsprejmejo svojci, ne da bi bilo v nadlego javni ali zasebni dobroteljni.

S temi preskrbnimi naredbami vojaške uprave je preskrba omenjenih dveh kategorij oseb moštva začasno zasigurana in je torej popolnoma neumestno, da se obračajo take osebe moštva, kar se je v mnogih slučajih zgodilo — s prošnjami za podporo do različnih civilnih preskrbnih mest in do zasebnih dobroteljnih zavodov.

Političnim podoblastvom se naroča, da odklanjajo prošnje za podporo, ki jih vlagajo take osebe moštva in da naznanijo vojaškemu teritorialnemu poveljstvu osebne podatke prošnjikov (šaržo, ime, vojaški oddelek, zdravilni zavod iz katerega so bile odpuščene).

Od ces. kr. namestništva.

Razno.

V bolnišnici se je zaljubil. Nemški grenadir Wilhelm Eichwald, rojen iz Düsseldorfa, bival je zaradi svojih ran več tednov v bolnišnici v Velikem Varadinu na Ogerskem. Tamkaj se je zaljubil v svojo strežnico, ta pa v nja. V navzočnosti mnogih tovarišev in varadinskih prebivalcev praznovala se je pred kratkim zaročnica te zaljubljenega dvojice v imenovani bolnišnici. Predno ko bodeta stopila pred altar pa mora ženin še enkrat iti na bojišče, ker so ga zdravniki za toliko okrepanega spoznali, da ni sposoben samo za popolno izpolnjevanje zakon-skih dolžnosti, nego tudi svojih vojaških.

Angleške babure na bojišču. Listi poročajo, da pride v kratkem več kompanij angleških sufragetk, t. j. žensk, ki hočejo imeti vse moške predprave, na francosko bojišče. Opremljene so baje sijajno in bodo najprej službovale pri trénu, pri intencanci in pri telefonu, potem pa jih bodo „fini Angleži“ v boj postavili. Ko bi le zamogli še kje kak regiment vragov izvohati, hitro bi se žnjimi spoprijaznili! Pa saj niso Ghurki mnogo boljši.

Čevljarskim mojstrom se nudi lepa prilika zaslužka, ako izdelujejo gorske čevlje za našo armado. Čevlji morajo biti iz kravjega usnja, z roko narejeni (ročno delo) ter z vodnimi vlogami eskrbljeni (Wasserlaschen). Vzame se vsaka množina, ki se vpošlje v teku 4 tednov na naslov: Kriegsfürsorgeamt des k. u. k. Kriegsministeriums - Zweigstelle Graz, Sporgasse Nr. 29. Čevljarski mojstri, ne prezirajte ta poziv!

Pivo se je podražilo. Prosilo se nas je objaviti, da se je cena piva na Štajerskem pri litru od (1. marca naprej) za 4 vinarje zvišala in sicer zaradi zvišanja cen pri dobavi slada (Malz), ki se je več kot dvojnato povzdignila. Vrhutega bojo vsled nedavno izdane prepovedi sladarega pivovarne primorane, oddajo piva nekoliko omejiti.

Portugalci razorožujejo svojo armado kakor vedo inozemski časniki poročati. Malo so pa le tudi poročljivi s svojimi sabljami in puškami, ker je to sedaj „moderno.“ —

26 ruskih generalov bilo je po bitki pri Mazuskih jezerih v penzjon odpuščenih, ker so baje za nič. Med temi je 12 divizijskih generalov. Bodemo videli, če bodoje novi boljši?

Dum-dum-puške imajo — kakor pripoveduje holandski general Trin-Angleži. Na puškah je pri ročaju nekakova zarez, na kateri se morejo špici pri krogljah odbrusiti ali odščipniti,

da postanejo tako zylene dum-dum kroglje. General je rekel, da se mu je gabilo, ko je videl te puške in namen jih rabe.

Glede priskrbivte papirnatih podplatov za našo armado prejeli smo od c. kr. uamestništva naročilo, se vsem pošiljateljcem za poslano blago v imenu to zadevnih posredovalcev srčno zahvaliti ter jim naznaniti, da je za sedaj došlo dovolj te robe in toraj v naprej ni treba več se v tej stroki truditi in dopošiljati.

Pozor pri nakupu moke! Po določilih cesarskega ukaza z dne 21. februarja 1915, drž. zak. štev. 41 mora vsakdor, ki si želi pri trgovcu kupiti kilogram moke, imeti od občinskega predstojnika potrjeno izkaznico, brez katere mu trgovec pod zagrozitvi stroge kazni ne sme izročiti zahtevanega blaga. Mestjani morajo imeti izkaznico izdano od dotičnega mestnega magistrata. Izkaznice veljajo le za tisti dan, za katerega so izdane. Količina dovoljenega nakupa je odvisna od števila udov, ki žive skupaj v istem gospodarstvu ali gospodinjstvu. Ta ukaz je pravomočen od poldneva 1. marca 1915 zanaprej.

Zagladnila ali zmrznila? V Št. Janžu na Vinski gori (pri Velenju) so našli pretečeni teden v nekem hlevu dva mrljica. Spoznali so, da sta dninarica Marija Presiček (prav: Jovan) in njen enoletni sinček. Sumi se, da sta umrla gladu, ker so ju po vsej občini spred pragov gonili in nikjer nista zamogla prenočišča ali hrane dobiti. — — —

Ptujski sejmi. V naši zadnji številki vrnila se je nam jako neljuba tiskovna pomota; namesto: prihodnji sejem za konje in goveda bude 13. marca, se mora reči, da bude isti 16. marca. Toraj brez zamere!

Redko odlikovanje. Kot junak korenjak prve vrste se je v bojih proti Rusom izkazal vodnik J. Unterrainer koroškega pešpolka št. 7. Pred kratkim namreč prejel je zlato svetinjko na svoja hrabra prsa, katera ste že poprej kinčali velika in mala srebrna svetinjka. Slava mu! V prihodnji številki bomo obširneje poročali o činh tega izvanrednega moža, ki ima pri svoji stotnji (11.) še dva tovariša z enakimi odlikovanji.

O ptujskih ces. kr. mladostrelcih, kojih število se je v zadnjem času povišalo nad sto, zamoremo reči, da prav dobro napredujejo na vežbališču kakor tudi na streljišču. V nedeljo 28. februarja imeli so vadbeni pohod (Übungsmarsch) v Št. Vid, kjer so na trgu prejeli svojo prvo plačo. Ob polnoči zvečer dospeli so v Ptuj nazaj prav čvrsti in veseli, brez vsacega znaka utrujenosti. V kratkem bodo vsi dobili uniforme po vzorcih tirolskih deželnih strelcev in tudi orožje se jim bude izročilo. Želeti bi bilo, da bi se jih k pristopu zglašilo še mnogo več in sicer čim več tem bolje! Načelnika te domoljubne naprave sta gospoda Leop. Girtler, predstojnik mestnega urada, in Hans Kaspar, ravnatelj mestne hranilnice, ki tudi sprejemata nove zglasitve. Hladeniči, pokažite s svojim pristopom, da se hočete tudi vi posvetiti službi presvitlega cesarja in mile domovine! V nedeljo 7. marca imeli bodo ti mladi strelci streljanje na tarčo na c. kr. vojaškem streljišču. Med najboljše strelce se bude razdelilo 10 do 15 premij.

Nabor 37 do 42 letnih. Glasom naznanila z dne 4. marca t. l. morajo se vsi 37 do 42 let stari črnovojniški zavezanci do 20. marca pri svojem občinskem predstojništvu zglašiti. Tozadevni nabori vršili se bodo od 6. aprila do 6. maja.

O porabi zrnja in moke. Uradno se razglašča: Na vprašanja je ministerstvo notranjih zadev razglasilo, da mora pri popisu zrnja in moke v razpredelku II. naznanila tudi oče družine (gcsopdar) prisostvati. Nadalje se naroča, da morajo tudi taki gospodari, ki na dan popisa niso imeli nikakoršnih zalog, naznaniti list oddati, ko so v razpredelkih II. in III. naznanili, koliko imajo v svojem stanovanju ljudi na hrani in koliko oseb je prinjnih takih, ki se sami preživljajo.

Uši na Rusko-Poljskem. Z rusko-poljskega bojišča prejele je uredništvo „Štajerca“ sledeč opis nadleže, ki jo tamkaj našim vojakom uši povzročujejo. Glasi se v nemškem jeziku:

Wir armen Soldaten herausen im Feld

Werden gar arg von den Läusen gequält;
Kaum eine Schlacht mit den Russen gewonnen
Wird eine neue mit den Läusen — begonnen

In Schuppen und Ställen, im Freien, im Zimmer
Überall hört man ein klägliches Gewimmer;
Der eine entblösst, der andre halbnackt —
Jetzt wird getrieben, jetzt wird gejagt.

Die grossen Läuse in Russisch-Polen
Wollt' doch am liebsten der Teufel holen!
Drum edle Menschen, spendet ins Feld
Unter den Gaben an Wäsche und Geld

Auch einige Flaschen „Zacherlin“,
Damit die verdammten Läuse werd'n hin!
Dann können wir wieder in frischen Weisen
Mit Russen kämpfen und nicht mit Läusen.

V slovenščini bi se glasile predstoječe kitice nekako tako-le:

Mi ubogi vojaki, ki v vojski stojimo,
Zaradi uši prav mnogo trpimo,
Komaj je bitka z Rusi dobljena
Začne se druga — z ušmi zapletena!

V parnah in v hlevih, na prostem in v hiši,
Povsodi se klaverno ječanje sliši,
Eden docela, ta drugi polnag
Poda se s korajžo nad uši „na jag.“

Ruske uši so res prav velike,
Naj vrag jih vzame brez vse razlike
Preljubi, pošljite zato nam raje v dar
Ne samo jedila, perilo in d'nar,

Praška z imenom „Zacherlin“,
Ki nam zagotavlja uši pogin!
Potem bomo z Rusi s vsemi močmi
Še vnovič borili — a ne z ušmi.

Predstoječe kitice je zložil v nemškem besedilu topničar Ludwig Witzelsberger od c. in kr. trdnjavskega topničarskega polka št. 1. kompanija, vojna pošta št. 186. Podpisani so še njegovi tovariši Arnečič Anton (od Sr. Barbare v Halozah), Julius Rada, Čak Jakob, Bartl Joban in Kovacs Sandor.

Kmetovalci pozor! Največje važnosti pri popisovanju zrnja in moke je to, da nobeden ničesar ne zamolči! Kdor bi kaj zamolčal, zapade težkim kaznim in vrhutega mu vzamejo še tudi vse zavolčane zaloge.

Gospodarske.

Klasifikacija konj 1915.

Namestništvo je s poročilom z dne 18. januarja 1915, št. 7/1/5 Mob., poslalo obširne predloge na ministerstvo za deželno brambo zaradi izjemne oprostivte gotovih konj od privedenja pred klafifikacijsko komisijo 1915. Imenovano ministerstvo je naznanilo sporazumno s ces. in kr. vojnim ministerstvom z ozirom na to poročilo namestništvu z odlokom z dne 9. februarja 1915, Dep. XVII. št. 2569, sledeče: 1915, Dep. XVII. št. 2569, sledeče:

Z ozirom na nujne in važne vojaške interese se ne more privoliti, da bi se oprostili od privedenja pred klafifikacijsko komisijo za konje konji onih podjetij oziroma konjskih posestnikov, ki imajo oskrbovati dobave za vojaško upravo, za državna in javna podjetja ali so sklenili z erarjem dobavne zaveze glede taborov za begunce in ujetnike.

C. in kr. vojno ministerstvo se bo pa, kolikor dopuščajo vojaške razmere, oziralo na navedena podjetja (konjske posestnike) kakor tudi na narodno gospodarske razmere (zlasti tudi na koristi poljedelstva), kadar bi bilo potreba vpoklicati konje, ki so v razvidnostem listu.

Stranke bi pa morale tozadevno, ako bi se jim izročili za njihove konje razvidnostni listi, vložiti prošnje naravnost na c. in kr. vojno ministerstvo s prilogami, ki brezdvomo dokažejo, da je potrebno, da se njihovi konji oprostijo izročitve.

Tudi bi morali izrecno navesti številke razvidnostnih listov. Pri konjski klafifikaciji, ki jo je pričakovati, se med drugim, tudi ne bodo obdelile z razvidnostnimi listki „posebno dobre in take kobile, ki so pripoznane kot sposobne za plemo.“

Po tem se mora imenovani dokaz doprinesti na ta način, da predložijo konjski posestniki,

Vojna ura 1914.

Z dvojnimi relifom: Njeg. Vel. cesar Franc Jožef I. in Viljem II. Z združenimi močmi ali pa Viribus unitis 1:14 z železnimi ali pa z oficijelnimi zveznim križcem c. k. vojreza ministerstva: jeklo ali nikel 5 K, z usnjatim napestnikom K 6.—, posebno plošča z radium-pripravo K 10.—, z žepno budilnico K 15.—, cena niklasta ura K 3.—. Vojna verižica K 1.—, vojna budilnica „Kanone“ K 5.—. Vojna budilnica „Trommler“ K 6.—. 3 leta garancije. — Pošlje po povzetju prva zaloga vojnih ur

Max Böhnel. Dunaj IV., Margaretenstrasse 27/51.
Originalni fabrični cenik zastoj. 65

Zahtevajte

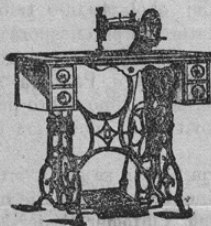
zastoj in franko moj glavni cenik z 4000 podobnimi ur, zlatega in srebrnega blaga, godbenih instrumentov, usnjatega in jeklenege blaga, predmetov za domačijo in toaletto, crozja itd.

Prva fabrika ur HANNS KONRAD
c. in kr. dvorni literant, BRÜX št. 731 (Češko).

Nikel-Roskopf-ure K 3-90, 4-20, 5.—. Srebrne ure K 8-40, nikel-budilnica K 2-90; budilnica z dvema zvonocoma K 4.—. Razpošiljatev proti povzetju. Brez rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. 59

Brata Slawitsch v Ptuj

Florianplatz in Ungarngasse
priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:
Singer A ročna mašina K 50.—
Singer A K 60.— 70.—
Dürkopp-Singer K 70.— 90.—
Dürkopp-Ringschiff za šivilje K 130.—
Dürkopp-Zentralbobbin za šivilje K 140.—
Dürkopp-Ringschiff za krojače K 160.—

Dürkopp-Zentralbobbin mit versenkbarom Oberteil, Luxusausstattung K 160.—180.—
Dürkopp-Zylinder-Elastik za čevljarje K 160.—180.—
Minerva A K 120.—
Minerva C za krojače in čevljarje K 160.—
Howe C za krojače in čevljarje K 90.—
Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. — Najine cene so nižje kakor povsod in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate).
Prosimo, da se naj vsak zaupno do nas obrne, ker solidnost je le tistim znana, kateri imajo mašine od nas.
Cenik brezplačno.

Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalice
(„Štajerc“-Schweden.)

Kava
50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, izdatna in štedilna, 5 kg poskusna vreča K 10.— franko po povzetju. 1/2 klgr. veleprima najfinejši čaj K 2.— oddaja A. Sapira, 490, eksport kave in čaja Galanta. 756

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „Brausebad“ z rjuho K.— 70

Wasserdichte Wagenplachen

Vododržne vozne plache

K 20— K 25— K 30—
3 m 3 1/2 4 m dolge

Wasserdichte Pferddeckende — Vododržne konjske odeje

rujave 1-90 m dolge po 10, 12, 15 kron, priporočata

Slawitsch in Heller v Ptuj

trgovina z blagom. 248

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K, — Tekočina za prsa in pljuča, stekl. 1 20 K proti kašlju. težki sapi itd. — Čaj in piule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gibtu à 80 vin. — Balzam za gigt, ude in živce stekl. 1 K; izvistno mazilo, ki odstrani boleč ne. — Bleiburški živinski prašek à 120 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi à K 160 — Izvirni strup za podgane, miši, ščurke à K 1.—. Razpošiljatev **L. Herbst**, apoteka Bleiburg na Korč škem. 49

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptuj

izvršnje vse vrste posredovanja najhitreje. Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Zlata verižica na obroke!

60 gramov teška K 140.— na mesec K 4.—. Prvorazredna srebrna ura, 3 srebrni pokrovi K 14.—. Se pošilja povsod. Kdor hoče počeni uro in verižico kupiti, naj piše takoj

R. Lechner, Goldwarenhaus, Lundenburg 661.

Proti

okuženju

se moramo tembolj varovati, ker nastopajo zdaj nalezljive kakor: šarlah, koze, kolera, tifus z večjo močjo. Za

naj se rabi

povsod, kjer nastopajo take bolezni, desinfekcijsko sredstvo mora biti v vsaki hiši na razpolago. Najpriljubnejše desinfekcijsko sredstvo sedanjosti je brezdvomno

LYSOFOR

ki je brez duha, ni strupeno in je po ceni ter se dobi v lekarni ali drožeriji à 60 vinarjev. Vpliv Lysoforma je za in hiter; zato ga priporočajo zdravniki za desinfekcijo na b postelji, za umivanje ran, žulov, za antiseptične obveze in irri

Lysiform-milo

je prijetno toaletno milo, ki vsebuje 1% Lysoforma in vpliva desinfekcijsko; zamore se vporabiti na najbolj občutljivi koži. Milo je nežno in gibčno. Vi bodeite v bodoče vedno to izborno rabili, ki je le navidezno drago, v rabi pa jako ekonomično je izdatno.

En kos stane eno krono 20 vin.

Pfefferminz-Lysoforn

je močno antiseptična ustna voda, ki odpravi takoj in sigurno ustni duh, blede zobe in jih konzervira. Zamore se rabiti tudi pri kataru, kašlju in noshodu za grgljanje po zdravniškem predpisu. Par kapljic zadostuje za čašo vode. Originalna steklenica 1 krono 60 vinarjev.

Zanimivo knjigo z naslovom „Zdravje in desinfekcija“ na zahtevo zastoj in franko kemik HUBMANN, Dunaj XX., Traitschgasse 4.

Konjski mesar

Josef Heller v Ptuj

kupuje konje za klati po najboljših cenah.

Stavbanski mizarji

(Bautischler)

se sprejmejo. Kje, pove uprava tega lista.

Mestna hranilnica v Ptuj

sprejema

do preklica vsako nedeljo in vsak praznik od 9. do 11. ure dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.